

روش اجرایی انجام مطالعات ارزیابی اثرات محیط زیستی

(EIA) پروژه های صنعت نفت

MOP-HSED-Pr-320(2)

اداره کل HSE و پدافند غیر عامل

اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست و پدافند غیرعامل

روش اجرایی انجام مطالعات ارزیابی اثرات محیط زیستی

(EIA) پروژه های صنعت نفت

MOP-HSED-Pr-320(2)

مطابقت دارد

محل درج مهر اعتبار

صفحه ۲ از ۱۲	روش اجرایی انجام مطالعات ارزیابی اثرات محیط زیستی (EIA) پروژه های صنعت نفت	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست و پدافند غیرعامل
	MOP-HSED-Pr-320 (2)	

فرم مشخصات سند :

عنوان سند: روش اجرایی انجام مطالعات ارزیابی اثرات محیط زیستی (EIA) پروژه های صنعت نفت			
شناسه سند: MOP-HSED-Pr-320			
تاریخ	شماره ویرایش	تعداد صفحات	شرح
۱۳۹۵/۰۳/۰۹	صفر	۱۳	جهت بررسی
۱۳۹۵/۰۴/۱۲	یک	۱۳	جهت ابلاغ و اجرا
۱۳۹۸/۰۴/۲۵	دو	۱۲	جهت اجرا

شماره اصلاحیه	تاریخ	شماره بخش / بخش های تغییر یافته	شماره صفحه / صفحات

محل درج مهر اعتبار		
--------------------	---	---

این سند در پنجاه و هفتمین جلسه شورای هماهنگی مدیران HSE، مورخ ۱۳۹۸/۴/۲۵ به تصویب رسید و از تاریخ تصویب معتبر و از تاریخ ابلاغ لازم الاجراست.

صفحه ۳ از ۱۲	روش اجرایی انجام مطالعات ارزیابی اثرات محیط زیستی (EIA) پروژه های صنعت نفت	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست و پدافند غیرعامل
	MOP-HSED-Pr-320 (2)	

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
۱. هدف	۴
۲. دامنه کاربرد و محدوده تاثیر	۵
۳. مسئولیت ها و ضمانت اجرا	۵
۴. الزامات و مستندات مرجع	۵
۵. تعاریف	۵
۶. اقدامات	۷
۶-۱ نمودار گردش کار	۷
۶-۲ شرح و الزامات مراحل فرآیند	۸

صفحه ۴ از ۱۲	روش اجرایی انجام مطالعات ارزیابی اثرات محیط زیستی (EIA) پروژه های صنعت نفت	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست و پدافند غیرعامل
	MOP-HSED-Pr-320 (2)	

۱. هدف

ارزیابی اثرات محیط زیستی (EIA^۱) نقش اساسی و بسیار مهمی در شناسایی مخاطرات و پیش‌بینی اثرات ناشی از اجرای طرح‌ها دارد. این ارزیابی، کارفرمای طرح را قادر می‌سازد قبل از احداث و بهره‌برداری یا ایجاد تغییرات عمده در فرآیند ساخت، راه‌اندازی و تولید، مخاطرات و اثرات محیط زیستی ناشی از اجرا و بهره‌برداری پروژه را قبل از وقوع پیش‌بینی نموده و راهکارهای کاهش و حذف آثار سوء محیط زیستی را اتخاذ یا روشهای جبرانی مناسب برای تقلیل آثار سوء آن را به کار گیرد.

بر اساس مصوبات هیأت وزیران و شورای عالی حفاظت محیط‌زیست کشور، بسیاری از طرح‌ها و پروژه‌های صنعت نفت مشمول تهیه گزارش ارزیابی اثرات محیط زیستی در مرحله امکان‌سنجی و مکان‌یابی می‌باشد. بدیهی است آغاز عملیات اجرایی طرح‌ها و پروژه‌های مشمول، فقط در صورت تایید گزارش و اخذ موافقت سازمان حفاظت محیط‌زیست مجاز می‌باشد.

فرآیند انجام مطالعات EIA طرح‌های صنعت نفت، با تعامل و مشارکت همه جانبه کلیه ذی‌نفعان از قبیل کارفرما، مدیریت برنامه‌ریزی (توسعه)، مدیریت HSE شرکت اصلی، بهره‌بردار، مشاوران، اداره کل HSE و پدافند غیرعامل وزارت نفت، سازمان حفاظت محیط‌زیست و جامعه پیرامون طرح به سرانجام می‌رسد.

با توجه به موارد فوق، این روش اجرایی به منظور نیل به اهداف زیر تدوین شده است:

- ✓ حصول اطمینان از رعایت قوانین، مقررات و الزامات محیط‌زیستی به ویژه آیین‌نامه ارزیابی اثرات زیست‌محیطی مصوبه هیأت دولت
- ✓ بهبود وضعیت محیط‌زیست صنعت نفت از طریق ارتقای کیفی مطالعات EIA
- ✓ ایجاد وحدت رویه در صنعت نفت، به منظور اطمینان از ارتقای کیفی مطالعات EIA و بهبود مستمر روند ارزیابی اثرات محیط‌زیستی
- ✓ شفاف‌سازی گردش کار، نحوه انجام مطالعات EIA و نحوه تعاملات فی‌مابین شرکت‌های اصلی، اداره کل HSE و پدافند غیرعامل وزارت نفت و سازمان حفاظت محیط‌زیست
- ✓ ایفای نقش مسوولیت‌های اجتماعی وزارت نفت از طریق پاسخگویی به ذینفعان جامعه
- ✓ برقراری تعامل موثر با سازمان حفاظت محیط‌زیست از طریق سیاست‌گذاری و نظارت بر مطالعات EIA جهت تسهیل و تسریع در فرآیند اخذ مجوز محیط زیستی

¹ Environmental Impact Assessment

صفحه ۵ از ۱۲	روش اجرایی انجام مطالعات ارزیابی اثرات محیط زیستی (EIA) پروژه های صنعت نفت	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست و پدافند غیرعامل
	MOP-HSED-Pr-320 (2)	

۲. دامنه کاربرد و محدوده تاثیر

دامنه کاربرد این سند محدود به آن دسته از طرح های صنعت نفت است که:

اولاً مطابق با جدول پیوست شماره یک مصوبه شماره ۴۵۸۸۰/۱۴۴۴۷۹ مورخ ۹۰/۰۷/۲۰ شورای عالی حفاظت محیط زیست (و اصلاحات بعدی)، مشمول انجام مطالعات ارزیابی اثرات محیط زیستی باشد، و ثانیاً دولتی باشد یا محل اجرای طرح، منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس یا منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی باشد.

توضیح اینکه طرح های با قرارداد از نوع BOO (ساخت، بهره برداری، مالکیت) و BOT (ساخت، بهره - برداری، انتقال) یا مانند آن، با داشتن دو ویژگی مذکور، جزو دامنه این روش اجرایی قرار می گیرند.

۳. مسئولیت ها و ضمانت اجرا

- ✓ مسئولیت حسن اجرای این روش اجرایی در سطح شرکت اصلی به عهده مدیر عامل شرکت اصلی بوده و اداره کل HSE و پدافند غیرعامل وزارت نفت بر حسن اجرای آن نظارت خواهد نمود.
- ✓ مسئولیت ویرایش و تفسیر این روش اجرایی به عهده کمیته تخصصی محیط زیست وزارت نفت می باشد.
- ✓ مسئولیت نظرخواهی در این روش اجرایی بر عهده معاونت محیط زیست اداره کل HSE می باشد.

۴. الزامات و مستندات مرجع

- ✓ مصوبه شماره ۴۵۸۸۰/۱۴۴۴۷۹ مورخ ۹۰/۰۷/۲۰ شورای عالی حفاظت محیط زیست
- ✓ بندهای الف و غ ماده ۳۸ برنامه پنجساله ششم توسعه کشور - مصوب سال ۱۳۹۶
- ✓ ضوابط و معیارهای استقرار واحدها و فعالیتهای تولیدی، صنعتی و معدنی (صادره از دفتر ارزیابی اثرات زیست محیطی سازمان حفاظت محیط زیست - سال ۱۳۹۷)
- ✓ نظامنامه فنی و اجرایی طرح ها و پروژه های صنعت نفت - معاونت امور مهندسی - اداره کل سیاست - گذاری مهندسی و استانداردها - ابلاغ آزمایشی: تیر ماه ۱۳۹۴.

۵. تعاریف

طرح: عبارت است از تمامی پروژه های بزرگ تولیدی، خدماتی و عمرانی که طبق جدول پیوست شماره یک مصوبه شماره ۴۵۸۸۰/۱۴۴۴۷۹ مورخ ۹۰/۰۷/۲۰ شورای عالی حفاظت محیط زیست (و اصلاحات بعدی آن)، مشمول انجام مطالعات ارزیابی اثرات محیط زیستی بوده و طبق بند ۲ سند حاضر در دامنه کاربرد این روش اجرایی قرار گیرد.

صفحه ۶ از ۱۲	روش اجرایی انجام مطالعات ارزیابی اثرات محیط زیستی (EIA) پروژه های صنعت نفت	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست و پدافند غیرعامل
	MOP-HSED-Pr-320 (2)	

EIA (Environmental Impact Assessment): ارزیابی اثرات محیط زیستی: یک رویکرد نظام مند برای شناسایی، توصیف و مدیریت مخاطرات و اثرات طرح بر محیط زیست پیرامون آن می باشد. این ارزیابی به برقراری تعادل بین ملاحظات محیط زیستی و فعالیت ها و کسب و کارهایی که ساخت، بهره برداری و توسعه آنها محیط زیست را تحت تاثیر قرار می دهد، می انجامد.

مطالعات EIA: مطالعات ارزیابی اثرات محیط زیستی که با هدف پیش بینی و شناسایی مجموعه آثار و پیامدهای محیط زیستی احتمالی یک طرح صورت گرفته و در قالب گزارش ارائه می شود (مطابق با پیوست شماره دو مصوبه شماره ۴۵۸۸۰/۱۴۴۴۷۹ مورخ ۹۰/۰۷/۲۰ شورای عالی حفاظت محیط زیست).

کارگروه ارزیابی اثرات زیست محیطی: کارگروهی است که در سازمان حفاظت محیط زیست مستقر بوده و وظیفه بررسی و اظهار نظر در مورد گزارشات ارزیابی اثرات محیط زیستی را بر عهده دارد.

دفتر ارزیابی: دفتر ارزیابی اثرات زیست محیطی مستقر در معاونت محیط زیست انسانی سازمان حفاظت محیط زیست که مطالعات EIA را بررسی می نماید.

اداره کل: اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست (HSE) و پدافند غیرعامل وزارت نفت

معاونت محیط زیست: معاونت محیط زیست اداره کل که ریاست آن با معاون مدیر کل HSE و پدافند غیرعامل در امور محیط زیست می باشد.

کمیته تخصصی محیط زیست وزارت نفت: کمیته ای متشکل از پنج عضو شامل معاون مدیر کل HSE و پدافند غیرعامل وزارت نفت در امور محیط زیست و روسای حفاظت محیط زیست هر یک از چهار شرکت اصلی.

شرکت اصلی: منظور از شرکت اصلی، هر کدام از چهار شرکت اصلی تابعه وزارت نفت متناظر با نوع طرح است. به عنوان مثال برای طرح های پالایشگاه نفتی/پتروشیمی، به ترتیب شرکت ملی پالایش و پخش و شرکت ملی صنایع پتروشیمی به عنوان شرکت اصلی محسوب می شود.

در مورد طرح های مستقر در مناطق ویژه، هر شرکت اصلی که سازمان منطقه ویژه زیر نظر آن قرار دارد (فارغ از نوع طرح)، به عنوان شرکت اصلی محسوب می شود.

مدیریت HSE شرکت اصلی: مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست در هر یک از چهار شرکت اصلی زیرمجموعه وزارت نفت.

صفحه ۷ از ۱۲	روش اجرایی انجام مطالعات ارزیابی اثرات محیط زیستی (EIA) پروژه های صنعت نفت	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست و پدافند غیرعامل
	MOP-HSED-Pr-320 (2)	

کارفرما: شخصیتی حقوقی است که مسئولیت پدیدآوری طرح را بر عهده دارد و موظف است مطالعات EIA طرح را در مرحله امکان سنجی و مکان یابی به انجام برساند.

بهره بردار: شخصیت حقوقی دریافت کننده نتیجه طرح که متصدی بهره برداری و نگهداری از طرح است.

مشاور: شخصیتی حقوقی است که برای انجام خدمات مشاوره (مطابق تبصره ۳ ماده ۲ آیین نامه ارزیابی اثرات زیست محیطی طرح ها و پروژه های بزرگ تولیدی، خدماتی و عمرانی) تشخیص صلاحیت شده است. منظور از خدمات مشاوره ای در این سند، انجام مطالعات EIA و اخذ مجوزهای لازم می باشد.

۶. اقدامات

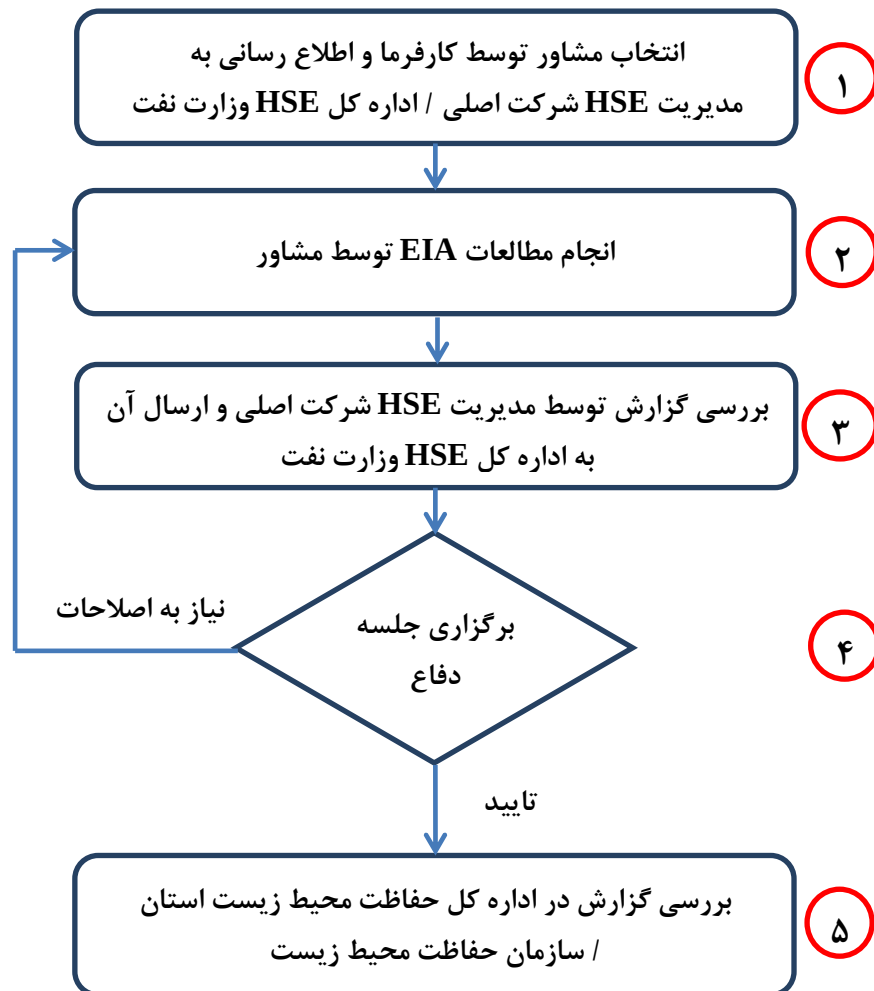
در طرح های مستقر در مناطق ویژه، وظایف تعریف شده در این بند از مدیریت HSE شرکت اصلی به سازمان منطقه ویژه تفویض می شود. در این صورت لازم است مدیریت HSE سازمان مناطق ویژه اقدامات مرتبط با این روش اجرایی را انجام دهد و مراتب را به اطلاع مدیریت HSE شرکت اصلی برساند.

۶-۱- نمودار گردش کار

مطابق قوانین جاری، ارزیابی اثرات زیست محیطی طرح باید در مرحله انجام مطالعات امکان سنجی و مکان یابی صورت گیرد. فرآیند تعریف شده در این روش اجرایی با اخذ مشاور مطالعات EIA از سوی کارفرما آغاز می شود. شرکت های اصلی موظفند بر حسب ضرورت، دستور العمل یا روش اجرایی نحوه انجام مطالعات EIA در سطح شرکت اصلی و شرکت های تابعه را با مسئولیت مدیریت HSE شرکت تهیه و عملیاتی نمایند.

بدیهی است مفاد دستورالعمل ها یا روش های اجرایی داخلی شرکت اصلی نباید با محتوا و اهداف این سند مغایرت داشته باشد. مراحل پنج گانه فرآیند گردش کار مطالعات EIA بین شرکت های اصلی، اداره کل و سازمان حفاظت محیط زیست در شکل شماره یک ارائه و شرح آن در ادامه آورده شده است.

صفحه ۸ از ۱۲	روش اجرایی انجام مطالعات ارزیابی اثرات محیط زیستی (EIA) پروژه های صنعت نفت	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست و پدافند غیرعامل
	MOP-HSED-Pr-320 (2)	

شکل (۱): فرآیند گردش کار مطالعات EIA در صنعت نفت

۲-۶- شرح و الزامات مراحل فرآیند

۲-۶-۱- مرحله ۱: انتخاب مشاور و اطلاع رسانی به مدیریت HSE توسط کارفرما

مطالعات EIA همزمان با مطالعات امکان سنجی و مکان یابی هر طرح انجام می شود. در هنگام بررسی ضرورت انجام مطالعات EIA توسط کارفرما، توجه به نکات زیر اهمیت دارد:

- اطلاع کافی از خصوصیات فنی طرح
- آگاهی از آخرین ویرایش مقررات و آیین نامه های صادره از سوی سازمان محیط زیست در خصوص EIA
- در صورت عدم تشخیص نسبت به لزوم یا عدم لزوم انجام مطالعات EIA (موارد خاص)، کارفرما طی مکاتبه با اداره کل حفاظت محیط زیست استان (های) مربوطه در این خصوص استعلام می نماید.

صفحه ۹ از ۱۲	روش اجرایی انجام مطالعات ارزیابی اثرات محیط زیستی (EIA) پروژه های صنعت نفت	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست و پدافند غیرعامل
	MOP-HSED-Pr-320 (2)	

همزمان با انجام مطالعات امکان سنجی و مکان یابی که توسط کارفرمای طرح (که عموماً مدیریت برنامه ریزی/ توسعه شرکت اصلی می باشد) صورت می پذیرد، ضروری است نحوه اخذ مشاوران و ارزیابی آنها برای انجام مطالعات EIA طرح به مدیریت HSE شرکت اصلی اطلاع رسانی شود. این مهم درخصوص مشاورانی که نه مستقیماً از سوی کارفرما بلکه به واسطه شرکت های مشاور طراح/ مادر انتخاب می شوند نیز صادق است.

اهم معیارهای ارزیابی مشاور عبارتند از سوابق کاری مرتبط (داخلی و خارجی)، وضعیت نیروی انسانی (کفایت، تخصص و تجربه در تمامی رشته های لازم)، رتبه سازمان برنامه و بودجه کشور در رشته نفت و گاز (علاوه بر رشته محیط زیست)، کیفیت گزارشات قبلی (ارزیابی گزینه ها، پیش بینی اثرات و برنامه های مدیریت و پایش) و ارزیابی های دوره ای اداره کل از مشاوران.

همچنین کلیه وظایف و مسوولیت های مشاور، متاثر از این روش اجرایی، باید در شرح خدمات قرارداد مشاور لحاظ شود.

در این مرحله، رونوشت مکاتبات استعلام از اداره کل حفاظت محیط زیست استان(های) مربوط به طرح (در صورت وجود) و نیز نامه ابلاغ شروع به کار مشاور (که توسط کارفرمای طرح اعلام شده است، حداکثر در مدت ۲۰ روز کاری پس از تاریخ ابلاغ) از سوی مدیریت HSE شرکت اصلی به اداره کل ارسال می شود.

۶-۲-۲- مرحله ۲: انجام مطالعات EIA توسط مشاور

در این مرحله، ارتقای کیفی مطالعات EIA که توسط مشاورین مجرب انجام می شود مد نظر است. کارفرمای طرح در انجام مطالعات EIA باید موارد زیر را مد نظر قرار دهد:

- تنظیم صورت جلسات کاری با مشاوران
- تسهیل و تسریع در روند تهیه و انتقال اطلاعات لازم و کافی به مشاوران برای انجام مطالعات EIA
- بررسی کیفی و مرحله ای گزارشات تولیدی مشاوران (نباید صرفاً به بررسی گزارش نهایی مشاور اکتفا نمود) به منظور ارتقای کیفیت مطالعات (که در تعامل مشاوران با ادارات کل حفاظت محیط زیست استان ها، اداره کل و سازمان حفاظت محیط زیست تهیه می شود).
- تاکید بر حضور کیفی و منظم نمایندگان مشاور و کارفرما در جلسات کاری مرتبط.
- اطمینان از تطابق خصوصیات طرح با آخرین ویرایش کلیه قوانین و مقررات محیط زیستی جاری کشور به ویژه ضوابط و معیارهای استقرار واحدها و فعالیت های تولیدی، صنعتی و معدنی.

صفحه ۱۰ از ۱۲	روش اجرایی انجام مطالعات ارزیابی اثرات محیط زیستی (EIA) پروژه های صنعت نفت	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست و پدافند غیرعامل
	MOP-HSED-Pr-320 (2)	

- اطمینان از اخذ مجوزها و تاییدیه های لازم از کلیه وزارتخانه ها، سازمان ها و نهادهای ذیربط جهت ارائه به سازمان حفاظت محیط زیست (حسب ضرورت؛ مانند تملک اراضی، تغییر کاربری، تامین آب، تامین سوخت، دفع پسماند و پساب)
- در این مرحله، کلیه گزارشات دریافتی از مشاور، صورت جلسات کاری با مشاور و نیز مکاتبات با اداره کل حفاظت محیط زیست استان (ها) از سوی کارفرما به مدیریت HSE شرکت اصلی اطلاع رسانی می شود.

۶-۲-۳- مرحله ۳: ارسال گزارش نهایی به اداره کل

گزارش مطالعات EIA صرفاً پس از بررسی آخرین ویرایش گزارش نهایی و برگزاری جلسات داخلی در شرکت اصلی، (که با حضور و تعامل نمایندگان مشاور، کارفرما، مدیریت HSE شرکت اصلی و دیگر ذینفعان انجام می شود)، توسط مدیریت HSE آن شرکت به اداره کل ارسال می شود. ارسال گزارش در این مرحله به منزله تایید حداقل الزامات و کیفیت گزارش توسط کارفرما و مدیریت HSE شرکت اصلی به منظور طرح در جلسه دفاع از مطالعات EIA تلقی می شود.

ضروری است فایل الکترونیکی کلیه مستندات لازم مانند متن اصلی گزارش، پیوست ها و نقشه ها با کیفیت مناسب (در قالب یک عدد لوح فشرده با ذکر نام پروژه، کارفرما و مشاور بر روی آن) با فرمت pdf و docx، تمام رنگی و خوانا به اداره کل ارسال گردد.

نکته ۱: ضروری است فایل های مربوط به نقشه های رقومی با فرمت shp و فایل های مربوط به ماتریس های ارزیابی اثرات (در صورت وجود) با فرمت xlsx نیز در همان لوح فشرده ارسال شود.

نکته ۲: اداره کل در این مرحله صرفاً گزارش هایی را می پذیرد که قبلاً از مدیریت HSE شرکت اصلی، رونوشت نامه ابلاغ به کار مشاور (بند ۶-۲-۱) را دریافت نموده باشد.

۶-۲-۴- مرحله ۴: برگزاری جلسه دفاع

✓ هدف از تشکیل جلسه:

بررسی نهایی مطالعات EIA با حضور نماینده اداره کل و ذینفعان طرح به منظور تایید کیفیت مطالعات

✓ اعضای جلسه:

حضور اعضا (یا نمایندگان آنها) به شرح زیر در جلسه دفاع، الزامی است:

- مدیریت HSE شرکت اصلی (ریاست جلسه). در مورد طرح های مستقر در مناطق ویژه، ریاست جلسات به عهده مدیر HSE سازمان مناطق ویژه می باشد.

صفحه ۱۱ از ۱۲	روش اجرایی انجام مطالعات ارزیابی اثرات محیط زیستی (EIA) پروژه های صنعت نفت	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست و پدافند غیرعامل
	MOP-HSED-Pr-320 (2)	

- کارفرما (عضو اصلی) - (عموماً مدیریت برنامه ریزی / توسعه در شرکت اصلی)
- امور / مدیریت / شرکت تابعه ذیربط (عضو اصلی) (مانند مهندسی یا طراحی با دعوت ریاست جلسه)
- نماینده شرکت بهره‌بردار (عضو اصلی)
- مشاور (عضو اصلی)
- اداره کل (عضو اصلی)
- دیگر ذینفعان پروژه (عضو مدعو) - (به تشخیص ریاست جلسه)
- نماینده مدیریت HSE شرکت اصلی مرتبط با نوع طرح و نماینده مدیریت HSE شرکت اصلی که سازمان منطقه ویژه زیر نظر آن قرار دارد (در مورد طرحهای مستقر در مناطق ویژه).
- نماینده تام الاختیار در هر کدام از موارد فوق (به صورت موردی یا دوره ای) کتباً توسط اعضا به ریاست جلسه معرفی می‌شود.

✓ نحوه تشکیل جلسه:

دبیر جلسه (که به انتخاب مدیریت HSE شرکت اصلی و با تایید اداره کل تعیین می‌شود) هماهنگی لازم جهت برگزاری جلسه را انجام می‌دهد. جهت برگزاری جلسات کارآمد رعایت موارد زیر ضروری است:

- ۱) ارسال دعوتنامه رسمی برای حضور اعضای جلسه حداقل ده روز کاری قبل از زمان جلسه (به منظور حضور حداکثری اعضا) به انضمام ارسال آخرین ویرایش فایل الکترونیکی گزارش مطالعات EIA
- ۲) مکان و زمان جلسه به پیشنهاد دبیر جلسه و هماهنگی با نماینده اداره کل تعیین می‌شود.
- ۳) مدت جلسه ۹۰ دقیقه است که به ترتیب زیر تقسیم می‌شود:

الف - ارائه اطلاعات و مشخصات طرح، ضرورت و اهمیت انجام آن، سوابق انجام مطالعات و مطالب مورد نظر کارفرما که در حداکثر ۱۰ دقیقه توسط نماینده کارفرما ارائه می‌شود.

ب - ارائه مفاد گزارش مطالعات EIA طرح حداکثر به مدت ۲۰ دقیقه توسط نماینده مشاور

ج - بحث و ارائه نقطه نظرات و پیشنهادات اعضای جلسه حداکثر به مدت ۶۰ دقیقه

د - تنظیم صورتجلسه و اخذ امضای اعضای جلسه بر اساس فرم صورتجلسه به شماره
MOP-HSED-FO-303

۴) نتیجه جلسه، پس از تایید نماینده اداره کل، به سه حالت زیر در صورتجلسه مرقوم می‌شود:

حالت اول: مطالعات EIA و مستندات مربوط به آن قابلیت ارسال به اداره کل/سازمان حفاظت محیط زیست را دارد.

صفحه ۱۲ از ۱۲	روش اجرایی انجام مطالعات ارزیابی اثرات محیط زیستی (EIA) پروژه های صنعت نفت	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت اداره کل بهداشت، ایمنی، محیط زیست و پدافند غیرعامل
	MOP-HSED-Pr-320 (2)	

حالت دوم: مطالعات EIA و مستندات مربوط به آن پس از اِعمال موارد اصلاحی و تکمیل مستندات، بدون نیاز به برگزاری جلسه مجدد، قابلیت ارسال به اداره کل/سازمان حفاظت محیط زیست را دارد (شرح موارد قابل اصلاح در صورت جلسه مرقوم می شود و ارسال گزارش مطالعات به دفتر ارزیابی یا اداره کل حفاظت محیط زیست استان صرفاً منوط به تایید نماینده مدیریت HSE شرکت اصلی در متن صورت جلسه مبنی بر اِعمال کلیه اصلاحات و تکمیل مستندات در گزارش می باشد).

نکته: در این حالت ضروری است فایل الکترونیکی گزارش اصلاح شده نهایی (به همراه کلیه مستندات، نقشه ها و پیوست ها با قالب موصوف در بند ۶-۲-۳) به اداره کل نیز ارسال شود.

حالت سوم: مطالعات EIA و مستندات مربوط به آن نیاز به بازنگری و طرح مجدد در جلسه بعدی دارد (شرح موارد قابل اصلاح در صورت جلسه مرقوم می شود).

۶-۲-۵- مرحله ۵: بررسی گزارش در سازمان حفاظت محیط زیست

- در صورت تایید گزارش مطالعات EIA در جلسه دفاع، گزارش مطالعات EIA و کلیه مستندات آن، جهت بررسی در سازمان حفاظت محیط زیست، توسط کارفرما به اداره کل حفاظت محیط زیست استان (های) مربوط به طرح یا دفتر ارزیابی ارسال می شود.
- ضروری است رونوشت کلیه مکاتبات با اداره کل حفاظت محیط زیست استان (های) مربوط به طرح و دفتر ارزیابی و دیگر ارکان سازمان حفاظت محیط زیست (که توسط کارفرمای طرح صورت می گیرد) از سوی مدیریت HSE شرکت اصلی به اداره کل ارسال شود.
- حضور نمایندگان مطلع و تام الاختیار مشاور و کارفرما در جلسات دفاع و بررسی در اداره کل حفاظت محیط زیست استان و کارگروه ارزیابی سازمان حفاظت محیط زیست الزامی است.
- آخرین گزارش تایید شده توسط سازمان حفاظت محیط زیست از طریق مدیریت HSE شرکت اصلی به اداره کل ارسال شود.

صدور مجوز محیط زیستی طرح در سازمان حفاظت محیط زیست (در صورت اخذ)، به مفهوم شروع فرایند نظارت محیط زیستی بر پروژه های صنعت نفت تلقی می شود که کارفرما باید با بهره گیری از الزامات مندرج در مفاد گزارش EIA (به ویژه در برنامه مدیریت و پایش زیست محیطی) و نیز مجوز محیط زیستی صادره از سوی سازمان حفاظت محیط زیست، در راستای اهداف سیستم مدیریت زیست محیطی شرکت اصلی، نظارت بر مراحل ساخت و بهره برداری طرح و گزارش دهی جامع و منظم به مدیریت HSE شرکت اصلی را انجام دهد.